

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe v Ljubljani.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mese u.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena listu za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravništvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 23.

V Ljubljani, 15. decembra 1929.

Leto XLVI.

VSEBINA: Kmetovalci! Kmetijska družba je Vaša zastopnica! — Pobiranje članarine za l. 1930. — Preosnove v kmetijstvu. — Dobičkanost kmetijstva na Koroškem. — Krmljenje delavnih konj. — Dvovprežni osipalnik s sedežem. — Naloge našega vinogradništva. — Vinarska zadruga v Smederevem. — Mlečnost pincgavskih krav. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Vestnik odseka za rejo kuncev. — Vestnik odseka za perutninarstvo. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov. — Uradne vesti. — Tržne cene.

Kmetovalci!

Kmetijska družba je Vaša zastopnica!

Kmetijska družba v Ljubljani je ustanovljena kot kmetijsko stanovsko društvo in kot tako ima dolžnost sprejeti kot člane vse kmetovalce. Vsak izmed njih je že radi lastne koristi dolžan postati njen član, razentega pa pridobiti tudi svoje sosede za to. Članarina je itak tako nizka, kakor pri nobenem društvu, ki izdaja svoje glasilo; znaša letno le 20 Din.

Največjega pomena za naše kmetijstvo je, da šteje Kmetijska družba čim več članov. To pa ne radi nje, ampak radi kmetovalcev samih. Če bo štela družba 40.000 članov namesto sedanjih 20.000, bo z mnogo večjim pritiskom lahko vplivala na oblasti in na zakonodajo kmetijstva in kmetijskega stanu.

Čim močnejša bo družba, tem preje bo tudi dosegla ideal naših kmetov, za katerega se že tako dolgo borijo, t. j. zakonito uvaževanje njih stanu, oficijelno zastopstvo v kmetijski zbornici. Potem šele bo tudi naš kmet lahko rekel, da je enakopraven z ostalimi stanovi, ki imajo že davno svoje zakonito zajamčene stanovske zbornice. Dokler se pa sam ne bo brigal za svojo družbo, tako dolgo tudi ne more zahtevati, da bi ga upoštevali merodajni činitelji.

To so razlogi, ki silijo kmeta, da pristopi kot član h Kmetijski družbi in pridobi tudi svoje sosede, da store isto. Samo v skupnosti je moč!

Pobiranje članarine za l. 1930.

V zadnji številki „Kmetovalca“ je bil objavljen sklep glavnega odbora, da se potrdijo vse tiste podružnice, ki so v tekočem letu obstojale, in s tem tudi njih odbori. S tem činom je hotel glavni odbor preprečiti vsak zastoj v delovanju podružnic ravno ob času, ko morajo sklepati letne obračune, nabavljati članom kmetijske potrebščine ter pobirati članarino za prihodnje leto.

Ker je posebno letos izredne važnosti, da je članarina, ki znaša le 20 Din, čimprej pobrana in doposlana družbi v Ljubljano, se pozivljejo vsa načelstva, da nemudoma razglasijo kraju primernim načinom to nabiranje članov. Bodisi z razglasom pred cerkvijo ali v cerkvi, bodisi potom šole ali potom nalepljenih oglasov, bodisi s pobiranjem od uda do uda, se naj kmetovalci pozovejo, da brez oklevanja plačajo članarino za l. 1930.

Načelniki podružnic so dolžni sprejeti vsakega kmetovalca, pa tudi vsako drugo osebo kot člana kmetijske družbe. § 5 družbenih pravil pa odloča, kateri izmed priglašanih je redni, kateri izredni član.

Ker se nekaterim letos priglašanim članom, ki so že vplačali članarino, pa niso prejeli „Kmetovalca“, šteje ta članarina za l. 1930., imajo člani pravico prepričati se o tem v imenikih, ki jih je doposlala družba načelnistvom.

Načelnistva se ponovno pozivljejo, naj ukrenejo vse potrebno, da bodo člani storili svojo dolžnost in da ne bo zastanka pri plačevanju članarine.

Kmetijska družba.

Preosnove v kmetijstvu.

Vsa uredba in sestava raznih panog kakor jo nahajamo na naših kmetijah, je posledica dolgih razdobij gospodarskega življenja in plou naših krajevnih, gospodarskih, kulturnih in socialnih razmer. Ta ustroj je tako utemeljen, da ga je težko izpreminjati, ne da bi zadeli ob razne ovire in neprilike.

Današnja gospodarska kriza, ki ne temelji v kmetijstvu, ki pa otežkuje vse gospodarsko življenje, nam daje mnogo povoda in tudi pobude, da razmišljamo o tem, kako bi se dalo na kmetiji lažje izhajati in s čim bi se kazalo pečati, da bi kmetija več nesla.

Po nemških poljedelskih krajih se je v zadnjih letih močno razvila propaganda za ojačenje živinoreje in travniškega gospodarstva (za širjenje travništva in pašnitva), kakor ga nahajamo na pr. v Svici. V resnici se je tudi že marsikaj storilo in v tej smeri tudi doseglo. Tudi v Avstriji se je za širjenje travnikov in pašnikov mnogo dobrega ukrenilo in se je mlekarstvo vsled tega izdatno dvignilo v zadnjih letih.

Danes pa prihajajo iz Švice že nasprotni glasovi. V Švici čim dalje bolj uvidevajo, da se danes z enostranskim pospeševanjem travništva in pašništva ne da najbolje izhajati. Spricho vsestranske konkurence so že nastale težkoče pri oddaji sira in mleka in so začele cene tem proizvodom padati. Tudi na Predarlskem so se začeli nagibati zopet k pridelovanju žita, da se kolikormogoče osamosvoje vsaj po tistih legah, ki so za žito bolj pripravne.

Pri nas so začeli posamezniki s klicem po omejitvi žita in po razširjenju krmskega pridelka v zvezi z živinorejo. Klic po **ojačenju pridelovanja krme** je umesten in potreben, toda klic po omejitvi žita ne more obveljati, kajti žito ni pri nas v Sloveniji le krusna rastlina, ampak je s svojo slamo in zrnjem tudi važna krmska rastlina, važna vrhu vsega tudi zaradi tega, ker nam omogoči v tistem letu še strniščni pridelek. Vse to daje žitu velik pomen za naše kraje, ki ga ne smemo podcenjevati. S pridelovanjem krme so naše njive tako zasedene in obdelane, da se da le še z boljšim obdelovanjem in gnojenjem kaj več doseči.

Važne za nas so deteljne rastline, ki jih je mogoče pa tudi le na omejenem prostoru sejati, kajti več kakor eno šestino njiv ne smemo obračati za detelje. Ta ploščina je pa pri nas do malega že dosežena in tudi prekoračena. V poljedestvu ni zaradi tega drugega izhoda za povečanje krmskega pridelka na našem malem posestvu kakor ta, da zemljo bolj skrbno obdelujemo in pravilno gnojimo, da skrbimo za dobra semena, da varujemo pridelke pred boleznimi in škodljivci in da zboljšujemo travniške pridelke.

Naši kmetovalci so napredkaželjni in se radi poprimejo vsega, kar jim bolj kaže. To smo videli svoj čas, ko se je šlo za obnovo po trtni uši uničenih vinogradov. To smo videli tudi v zadnjih letih, ko se je začelo širiti hmeljarstvo, ki je pa spricho slabih cen pri novih hmeljarjih v kratkem zopet propadlo.

Važno je vprašanje naših vinogradov in sploh našega **vinarstva**, spricho konkurence, v katero smo zašli po preobratu. Naše vinogradništvo je začelo nazadovati, deloma zaradi tega, ker nam sta-

rejše trte usihajo, deloma zaradi vpeljavanja manj vrednih samorodnic (smarnice in drugih). Zaradi konkurence, ki nam preti od juga, nastane tehtno vprašanje, kako bi bilo rešiti nastali položaj. Če vzamemo številne vinograde, ki rabijo izključno domačemu (hišnemu) konsumu, bo prav gotovo kazalo, da se vinogradi po manj ugodnih legah opuste in obrnejo za druge kulture. Sadjarstvo v zvezi s travnistvom (sadni vrtovi) je poklicano, da nam pomaga nadomestiti dvomljive dohodke vinarstva, povsod tam, kjer se dajo slabi vinogradi obračati v dobre sadovnjake in travna zemljišča.

Med važne naloge našega kmetijstva spada pomnožitev sadnih nasadov in sploh širjenje racionalnega **sadjarstva**. Na tem polju nas čaka še mnogo hvaležnega dela, in to brez posebnih stroškov in brez posebnega dela. Naša dežela je ustvarjena za sadjarstvo, vziac temu smo še daleč za drugimi kraji, ne le v pridelovanju, ampak tudi v vnovčevanju sadja. Mnogi naši kraji bi morali dobiti s svojimi nasadi podobo raja, vsaj tam, kjer ne dela razkasanost zemljišč prevelikih ovir. Danes pa vidimo še vse polno takih prostorov, kjer bi nam sadno drevje lahko dajalo najlepše uspehe. Bolj kakor pri drugih panogah lahko napredujemo v sadjarstvu.

Najvecjega pomena za napredek našega kmetijstva je pa **zivinoreja** v najširšem pomenu besede. To rejo je treba v sedanjih smerih naprej gojiti in v njeni vrednosti in njenem užitku izboljševati. Važna je predvsem reja goveje živine v zvezi z mlekarstvom, zelo važna pa tudi reja prasičev in reja perutnine. Ena in druga panoga se da še v marsičem izboljšati, njeni dohodki pa zvišati. Stremiti nam je za tem, da vso to rejo pred vsem **izboljšamo** in da jo na ta način dvignemo. Danes imamo za to število živine, ki jo redimo, premalo krme, zato je v pridelovanju obilnejše krme zazreti glavni pogoj za nadaljnji napredek naše živinoreje. Bodriti nas morajo v tem pogledu ugodne krmske razmere po naprednih deželah, kjer je prav obilnejšemu pridelku krme pripisati največ uspeha, da je živinoreja po teh krajih tako napredovala in da imajo gospodarji od nje tako lepe dohodke.

Bolj kakor kake bistvene preosnove kmetijstva nam bodo pripomogle **izboljšave** dosedanjih panog do večjih uspehov v našem gospodarstvu. Počasen je ta napredek, toda siguran!

R.

Dobičkanosnost kmetijstva na Koroškem!

* Podobna sredstva in načine za povzdigo kmetijstva uporabljamo, podobna gospodarska pota hodimo, zato ne bo odveč, če vzamemo za primerjavo v pretres zadnjo bilanco koroškega oz. avstrijskega kmetijstva.

Vsi vemo, s kako vnemo se je lotila industrijska Avstrija po prevratu povzdige kmetijstva. Hotela se je glede vse kmetijske produkcije osamosvojiti. In to se ji je deloma tudi posrečilo. Če danes naštevamo srednjeevropske države, ki prihajajo za izvoz žita in krompirja v poštev, najdemo med njimi tudi — Avstrijo. In vendar je danes kmetovanje v Avstriji manj rentabilno (dobičkanosno), ko kedaj po-

prej in menda tudi manj dobičkanosno, kakor pri nas. To nam pove zadnje zanimivo in poučno uradno poročilo knjigovodstvenega urada za Koroško.

1. januarja l. 1928. je bila na Koroškem vsaka uradno kontrolirana kmetija zadolžena za Din 42.227.20. Do 31. decembra 1928. je narastel dolg povprečno pri vsaki kmetiji za Din 6560.— ali za 15%. Koncem leta je torej znašal celokupni dolg ene kmetije Din 49.287.20. — Inž. Majerhöfer, vodja knjigovodstvenega urada navaja, da se je na podlagi teh ugotovitev samo tekom lanskega leta zadolžilo koroško kmetijstvo — to je 20.000 kmetijskih obratov za več, kakor 130 milijonov dinarjev. Ker se je zadolževanje kmetijstva pričelo v letih 1922. in 1923., se da sklepati, da je kmetijstvo na Koroškem **zadolženo za približno eno milijardo dinarjev.**

Povprečni kosmati dohodek na 1 ha poljedelske zemlje — torej neupoštevaje gozdov — znaša na Koroškem Din 3298.40. — Temu stoje nasproti izdatki obratovanja v iznosu Din 2898.40. — **Presežek dohodka na 1 ha poljedelske zemlje znaša torej le Din 400.** Iz tega zneska mora kriti kmet dohodninski davek, obresti, stroške za popravila, vse privatne izdatke za družino itd. Ker je navedeni dohodek Din 400 na 1 ha, kljub največji omejitvi osebnih izdatkov kmečke družine mnogo premajhen za kritje vseh gospodarskih stroškov, — se morajo vsled neugodnih cen in prodajnih možnosti kmetijskih pridelkov izsekavati gozdovi in delati dolgovi!

Kako zelo se je zvišalo in zboljšalo po vojni pridelovanje kmetijskih izdelkov na Koroškem, sledi iz tega, da se v tej planinski deželi proda sedaj že dve tretjini iz kmetije dobljenih pridelkov, in samo ena tretjina se porabi za dom. Tozadevno so na razpolago točni številčni podatki.

Zvišanje pridelkov je bilo naravno mogoče samo vsled izdatnejše uporabe umetnih gnojil, boljšega semena, močnih krmil itd. **Uspeh intenzivnejšega kmetovanja,** večje uporabe umetnih gnojil itd. spričo nizkih cen kmetijskih pridelkov in spričo visokih pridelovalnih stroškov na žalost ni bil tak, kakor se je pričakovalo. Eventualno večji kmetijski pridelek se je potrošil za narasle mezde in za večje vzdrževalne stroške orodja, strojev in poslopij.

Kako neugoden je gospodarski uspeh kmetovanja na Koroškem, sledi iz dejstva, da dohodek iz kmetije in gozda plača le 73.8% vseh potrebnih kmečke družine in da se obrestuje aktivna glavnica kmetije (vrednost posestva z živim in mrtvim inventarjem) le z 1.53%. Ako izločimo in neupoštevamo gozda, nam pa pokaže točen, uradno izgotovljen račun, da znaša **čista izguba** na 1 ha poljedelske zemlje Din 127.36 ali 0.57% aktivne glavnice.

Kmetijski obrati, ki se pečajo **enostransko z rejo in prodajo goveje živine, nimajo izgleda na najskromnejši čist dohodek.** Obrati pa, ki se bavijo pretežno z mlekarstvom, s prodajo mleka in mlečnih izdelkov in v tostvarni zvezi s prašičjerejo, se še kolikortoliko držijo in sicer samo pod pogojem, da krmijo pretežno z domačimi, nedokupljenimi krmili, da ne bo zastoja v prodaji in da cene ne bodo še dalje padale.

Za preureditev kmetijstva v tem smislu pa je potreben čas in denar. Gozdovi so večinoma že posekani, najeti denar za preureditev kmetije pa je spričo visoke obrestne mere in slabe in nestalne dobičkanosti kmetijstva nevarna stvar.

Sicer pa poljedelski nadzornik za Vorarlberško Schmidinger zadnji čas vztrajno prosi in svari vse merodajne avstrijske činitele, naj **nikar ne preurejujejo dalje kmetijstva na mlekarstvo,** naj se z ozirom na krajevne razmere točno določi, kateri kraji se smejo baviti z mlekarstvom, kateri ne, in naj se izvede splošna organizacija prodaje mlečnih izdelkov. V Švici se je tako zvišala produkcija mleka in mlečnih izdelkov, da je tozadevna osrednja mlekarška organizacija umetno znižala cene mleku. Na ta način hoče zmanjšati proizvajanje mleka. Pa tudi na Koroškem se že spričo prve širokopoteznejše akcije za povzdigo mlekarstva slišijo glasovi, da ni kam z mlekom in mlečnimi izdelki. Na Vorarlberškem, torej v avstrijski deželi, ki je prednjačila glede mlekarstva, se je začelo zdaj kmetovalce že uradno **odvračati od izključnega ali pretežnega pridelovanja krme** in se jih je v ugodnih legah začelo zopet navajati na **poljedelstvo.** Svarilo za nas, ko spričo nizkih cen žita zadnji čas posamezniki priporočajo **enostransko ureditev in specializacijo** gošpodarstva ter omejitev poljedelstva!!!

• • •

Popisanemu neugodnemu položaju kmetijstva v Avstriji naravno ni toliko krivo nepravilno strokovno pospeševanje, kakor splošne gospodarske razmere, porast mezd kmetijskih delavcev, premaiha carinska zaščita kmetijstva, prevelika socialna bremena itd. A vseeno nas ta položaj, katerega so povzročila tudi delna nadprodukcija in neorganizacija prodaje kmetijskih pridelkov sili k razmišljanju in nam odločno narekuje **zboljšanje in pomenjenje** vsega blaga za prodajo, tiniziranje in standardiziranje in organizacijo prodaje. Kriza kmetijstva, ki jo občutijo drugod ravnotako, kakor pri nas ali pa še bolj, na nam bo nadalje velevala, da omejimo tudi vsepovsod po vojni zelo narasle živlenske zahteve.

Fr. Wernig.

Krmljenje delavnih konj.

Pri krmljenju je treba upoštevati, da ima konj majhen želodec, ki ne more prebaviti naenkrat velike množine krme. Krmiti je treba zato večkrat v manjših količinah, ker le na ta način lahko konj krmo dobro prebavi in pravilno izkoristi.

Razen treh glavnih porcij, ki jih dobi zjutraj, opoldne in zvečer, je treba dati delavnim konjem po potrebi predpoldne in popoldne tudi „malco“. Slednja obstoji lahko iz zrnate krme, ki je pomešana z rezanico.

Množina sena, ki jo pokladamo konju, je zelo različna in je odvisna od krajevnih razmer, ter od množine zrnate krme, ki jo dobi. Če smo navezani na pokladanje slame, lahko dajemo 3—4 kg sena in istotoliko slame dnevno.

S sočnato krmo se lahko znatno omeji potrebo zrnate krme, vendar je treba paziti, da se ne da prevelikih količin. Prav dobra krma je za konje pesa, korenje in parjen krompir, vendar je dobro, da se ne prekorači 10 kg dnevno.

Zrnata krma, ki je neobhodno potrebna za delavnega konja, je pa lahko zelo različna. Za kako zrnato krmo se odločimo, je odvisno predvsem od cene poedinih vrst žita. Vedeti je treba hranilno

vrednost poedinih krmil, ker je včasih draga krma cenejša, če upoštevamo njeno hranilno vrednost, kot pa najcenejša. Enako hranilno vrednost imajo n. pr.: 1 kg ječmena, 1 1/2 kg ovsa, 1 kg koruze 1 1/25 kg otrobov, 2 1/2 kg sena, 3—4 kg parjenega krompirja, 6—7 kg korenja itd.

Dnevna krma za 500 kg težkega konja, ki opravlja srednje težko delo, je lahko naslednja:

	I. ali	II. ali	III.
Sena	4 kg	4 kg	4 kg
pšenična slama	3 „	3 „	3 „
oves	6 „	2 „	— „
koruza	— „	2 „	3 „
otrobi	— „	2 „	3 „

Ker je konj često tisti neprijatelj, ki povzroča našemu kmetu veliko izgubo v gospodarstvu, je treba biti pri krmljenju zelo strog. Če konj dalje

Osipalnik sam nam pa prikazuje, kako stalno si prizadeva tehnika, izboljšati stroje za obdelovanje zemlje in s tem pomagati, da se delovne sile čim bolj izrabijo. Dvovrstni osipalnik se da urediti tudi za okopovanje sadežev. Za razmere manjših posestnikov seveda ni.

Naloge našega vinogradništva.

Izza prevrata semkaj, odkar smo postali svobodni državljani, nismo pravzaprav dvignili našega vinogradništva tako kakor bi bilo želeti, nasprotno, kar se tiče obsežnosti vinogradov samih, pa tudi kakovosti vina, smo v marsičem zaostali. O tem nas pouče ne samo statistični podatki, temveč tudi splošna opazovanja v naših vinskih gorah. Vино-

Slika 47. Dvovprežni osipalnik s sedežem.

časa ni zaposlen, naj dobi manjše porcije predvsem zrnate krme, če pa opravlja težka dela, se mu lahko privoščijo tudi obilnejši grizljaji.

Ing. I. Jelačin.

Dvovprežni osipalnik s sedežem.

V zadnjem času je tvrdka R. Sack v Leipzigu izdelala nov osipalnik (slika 47.), ki se priporoča za večja in velika posestva. Njegova prednost tiči v tem, da dela hkrati v dveh vrstah. Na ta način se konjska vprega bolj izrablja. Ker hlapec pri tem delu sedi, tudi lažje vodi konje in se tako ne utruja, kakor pri navadnem osipalniku, kjer mora pred konjem hiteti in tekati. Tudi ima vse delo bolj pred očmi.

Dvovrstni osipalnik je lahko vodljiv. Širina in globokost brazd, ki jih reže, je uravnati s posebnimi vzvodi, ki se nahajata sredi osipalnika in spodaj pri nogah. Za delo samo pa potrebuje dobro izvežbanih konj in spretnega hlapca.

gradi so se skrčili iz mnogih razlogov, bodisi da so se prehitro iznosili, ker niso bili pravilno napravljeni (slabe podlage, slabe sorte itd.), bodisi da so jih uničile razne bolezni in pa pozeba (slabe neprimkladne lege in zemlje). To pogreško so mnogi napravili še za časa obnove, t. j. po nastopu trtne uši, ko je vse hitelo obnavljati vinograde, ne oziraje se na lego in zemljo, še manj na prave podlage in na dobre sorte. Na splošno se je sadilo kar vsevprek, kar je prišlo pod roke; posledice seveda niso izostale. So pač častne izjeme tudi tu, ki širijo sloves naših vin v svetu.

Mnogi napredni vinogradniki uvidevajo sedaj, kje tiči napaka, kajti majhen pridelek, slabejša kvaliteta, veliki produkcijski stroški, slaba prodajna možnost itd. so okoliščine, ki hudo težijo vinogradnike.

Z velikopotezno, tudi z gospodarskega vidika utemeljeno preureditvijo države v banovine, bodo gotovo postali za naše vinogradništvo novi boljši

casi. Ne smemo pa pozabiti, da smo navezani več ali manj sami nase; čakajo nas mnoge naloge.

Stojimo pred obnovo vinogradov. Marsikateri vinograd leži sedaj opešan v zadnjih zdihljajih; treba ga bo na novo zasaditi. Varujmo se sedaj starih napak in izrabimo dolgoletne dosedanje izkušnje ter jih obrnimo v lastno korist! Treba je predvsem smotrene organizacije vseh vinogradnikov v svrhu napredka našega vinogradništva, kakor tudi izboljšanja kletarstva in vinskega izvoza.

Kako važno gospodarsko panogo predstavlja ravno vinogradništvo za našo banovino, je razvidno iz tega, da imamo še dandanes v naši banovini preko 24.500 ha vinogradov z letnim pridelkom od 600 do 800.000 hl vina, v vrednosti 300—400 milijonov dinarjev.

Nastane vprašanje, ali kaže vpričo današnjih gospodarskih razmer povečati površino vinogradov? Odgovor je kratek: V splošnem ne! Konkurenca iz južnih delov naše države, pa tudi iz inozemstva je prevelika, kajti oni pridelajo pod ugodnejšimi pogoji in z manjšimi stroški po dvakrat ali trikrat več na enakem prostoru kakor mi.

Pri obnovi vinogradov se je v bodoče ravnati po sledečih smernicah:

1. Velikost vinogradov bodi v skladu z ostalim posestvom. Načelo naj bo: „Rajše manjši vinograd in ta vzorno dobro obdelan, nego velik in zanemaren, s katerim imamo samo dosti dela in truda, pa malo uspeha.“

2. Kjer ne ugaja lega, niti podnebje in zemlja, tamkaj naj se ne sadi trt, kajti naravni pogoji, ki jih zahteva trta, se ne dajo z delom niti s trudom nadomestiti.

3. Važen pogoj je prava podlaga za dotično zemljo. Na to podlago cepimo le tiste dobre sorte, ki smo jih preizkusili in ki nam bodo dale poleg zadostne množine vina, tudi dobro kakovost.

4. Kdor ne gnoji vinogradov redno vsako tretje ali vsaj četrto leto s hlevskim gnojem ali kompostom in kdor ne uporablja umetnih gnojih med tem časom, kot izpopolnilo hlevskega gnoja, ne bo nikdar dosegel prav dobrih uspehov.

5. Ne sadite samorodnic! Kdor sadi ameriške samorodnice (Viala, Noah ali šmarnico, Huntington, Otelo itd.), ta dela velikansko kvaro našemu vinogradništvu in vinski trgovini.

6. Trgatev bodi splošno bolj pozna. Trgati je grozdje tedaj ko nam popolnoma dozori.

7. Snujmo na ugodnih mestih vinarske zadruge v svrhu skupnega ravnanja in skupne prodaje vinskega pridelka. Današnji časi zahtevajo to, ker le v zadrugah so podani pogoji za bolj uspešno vnovčevanje vinskega pridelka naših vinogradnikov!

Fr. Kafol.

Vinarska zadruga v Smederevem.

Naši vinogradniki so že gotovo slišali in čitali o Smederevski vinarski zadrugi, ki je najboljši vzor vseh zadrug te vrste v Jugoslaviji. Ker so vinarske zadruge za predelavo grozdja in vina tudi za nas velikanskega pomena, hočem opisati delovanje in poslovanje te zadruge v tekočem letu.

Zadruga je bila ustanovljena leta 1909. Postavila si je veliko stavbo, opremljeno z najmodernejšimi stroji za prešanje in druga kletarska opravila. Poleg tega ima popolno žganjarno

z najnovejšimi aparati. V delavnici sta 2 veliki železni stiskalnici z robkačem in dvigalom (elevatorjem) ter 3 hidraulične stiskalnice (na vodni pritisk) z robkači in dvigali. Zadruga predela 120 vagonov grozdja (1.200.000 kg) v 15 dneh z 45 delavci. Za pogon vseh strojev služi parni stroj z 6 konj. silami.

V zgornjem delu stavbe so kipelne kleti in pisarniški prostori, v spodnjem (pod zemljo) pa kleti, ki so 50 m dolge in 14 m široke. Razven lesenih sodov, ima zadruga tudi večje število steklenih sodov (po 80—100 hl), kateri so vzdani v železobetonu. V klet je mogoče spraviti 1.500.000 litrov vina. Vrednost stavbe in tehničnih naprav je cenjena na 10.000.000 dinarjev, brez zaloge vina.

Grozdje, ki ga člani prinesejo v zadrugo, najprej sortirajo, nato pride na robkač, ki loči jagode od pecljev. Stiskalnice polnijo avtomatično z elevatorji (dvigali). Izpod stiskalnic spravljajo mošt s črpalkami v velike sode, ki jih dobro zažveplajo, moštu pa dodajo nekoliko bisulfit (20 gramov na 100 l). V teh sodih pustijo mošt samo 24 ur, da se nekoliko očisti od glavne nesnage (blata). Potem ga pretočijo v kipelne sode, kjer mu primešajo umetne kipelne glivice.

Člani smejo trgati v času, ki ga določi zadruga. V ta namen posluje posebna zadruga komisija, ki razdeli okoliš po rajonih, v katerih se vrši trgatve po določeni vrsti, zato da je ves obrat enakomerno zaposlen. Članom plačujejo grozdje po odstotkih sladkorja. Grozdje preiskujejo takoj ob navzočnosti člana. Zadruga izplača članom takoj 75% vrednosti grozdja, ostalih 25% pa, ko odproda gotovo množino vina. Celotno vsoto ne izplačajo takoj tudi raditega, da se zadruga zavaruje proti morebitnim izgubam (če pade cena vina). Do danes so člani še vselej dobili vse izplačano.

V letu 1928, je zadruga prejela od svojih članov 1.201.895 kilogramov grozdja, iz katerega je izdelala 955.030 litrov vina in 7955 litrov žganja. Grozdje je plačala povprečno po 4.39 dinarjev. Po izjavi funkcionarjev so člani zadruge vnovčili svoje grozdje za 50% dražje, kakor drugi vinogradniki-nečlani.

V istem letu ja zadruga prodala 635.642 litrov vina in 10.764 litrov žganja po zelo ugodnih cenah.

Poleg vnovčevanja pridelka svojih članov, skrbi zadruga tudi za povzdigo vinogradništva in za zatiranje škodljivcev. V ta namen ima poseben fond, ki ga je vredno omeniti, ker znaša 1.271.000 Din.

Do tako lepe in splošno koristne zadruga organizacije so dospeli tamkajšnji vinogradniki s požrtvovalnim in složnim delom in sposobnimi voditelji. Zanimivo je, da ni zadruga prejela dosedaj še nobenih podpor.

A. R.

Mlečnost pincgavskih krav.

V Pincgavu in po sosednjih krajih, kjer je razširjena pincgavska goved, redijo 245.676 krav. Med temi je bilo 23.129 krav, torej 9.41%, pri katerih se je pregledovala (kontrolirala) mlečnost v zadnjih letih.

Na Koroškem in Solnograškem je znašala letna mlečnost povprečno 2400 kg mleka s 3.85% tolščobe (kar znaša na leto 92 kg masla). Kjer so krave dobro krmili, se je mlečnost izdatno dvignila. V enem primeru se je pri 110 kravah dvignila za 1000 kg. Z boljšim krmljenjem se je v Grabnerhofu na avstr. Štajerskem pri 25 kravah doseglo 3512 kg mleka z 4% tolščobe (140.5 kg masla). Ena krava iste črede je dala l. 1927. 7355 kg mleka s 3.85% tolščobe in v 5 letih povprečno 3584 kg mleka s 3.95% tolščobe.

Predstoječe številke nam kažejo, da je pincgavska goved prav dobra za molžo in da se da s smotrnim krmljenjem in odbiranjem plemenskih živali še izdatno zboljšati v svojih lastnostih.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 66. Ker imam veliko fižola, nameravam z njim spitati par volov. Ne vem pa, kako ga naj pokladam, surovega s stročjem ali kuhanega in koliko ga smem dati dnevno? **Kako pitam vole s fižolom?** (A. F. z Ž.).

Odgovor: Fižol je dobra, vendar draga krma za pitanje volov. Če ga imate dovolj na razpolago in ga ne morete primerno prodati, ga lahko z uspehom pokrmite. — Fižol pokladamo surov in sicer ne celega, ampak zdrobljenega (kot zdrob), samega ali pomešanega z rezanico. Suho stročje in fižolovno (slamo) pa pomešamo s senom ali slamo, ter pokladamo posebej. — V začetku pitanja pokladamo volom manjše množine zdrobljenega fižola, da se najprej nanj privadijo, počasi jim pa dodajamo vedno več tega tečnega krmila. Volom ne bo prav nič škodovalo, če jim ob koncu pitanja dajemo do 3 kg zdrobljenega fižola dnevno, vendar je bolje, če ga pokladamo manj, zato pa nadomestimo s kakim zdrobljenim zrnjem, na primer ječmenom, ker živali tako bolje izkoristijo krmo.

I. J.

Vprašanje 67: Sedaj čez zimo hočem raztrositi pepel rjavavega premoga po njivah, ki ga dobim pri železnici. **Kakšno gnojilno vrednost ima pepel rjavavega premoga?** (J. J. iz M.)

Odgovor: Gnojilna vrednost pepela od rjavavega premoga je pravzaprav malenkostna. Ta pepel ali leš, kakor ga nekateri imenujejo, vsebuje povprečno: 16% apna, 4% vode, 0,6% fosforne kisline, 0,7% kalija, 9,5% železnega oksida in 57,6% drugih sestavin, od katerih je najvažnejši žvepleni dvokis (10,4%). Iz tega je razvidno, da ta pepel nima velike gnojilne vrednosti. Ali vkljub temu ga lahko uporabljamo za zboljšanje težke ilovnate zemlje, ker jo s tem rahljamo. Ker pa vsebuje le-ta v precejšnji meri žvepleni dvokis, ki se z vodo lahko izpremeni v žvepleno kislino, ki je rastlinam strup, in tudi železni oksid, ki se v prisotnosti humoznih kislin in odsotnosti zraka izpremeni v koreninam škodljivi železni oksidul, je pravilno, da ga uporabljamo samo na težki ilovnati ali glinasti zemlji, zlasti če ji primanjkuje apna. Trositi ga pa moramo vedno v jeseni, čimprej tem bolje, da mu dež in zimska vlaga izpereta vse škodljive snovi v dolnje plasti zemlje. Trosite ga lahko tudi na travnikih, sedaj pred zimo. Spomladi pa morate travnik dobro pobraniti; seveda le na težki zemlji.

Fr. K.

GOSPODARSKE STVARI.

Zmanjšanje hmeljskih nasadov na Čehoslovaškem. Pretekli teden se je vršilo v Žatcu zborovanje delegatov tamošnjega hmeljarskega združenja, na katerem se je v prvi vrsti razpravljalo o potrebi skrčenja hmeljskih nasadov. Predsednik združenja Fischer je povdarjal, da je letošnja katastrofa le posledica nadprodukcije. Že pred dvema letoma so bili hmeljarji opozorjeni na pretečo nevarnost, toda brez uspeha in danes so cene tako nizke, da ne krijejo niti produkcijskih stroškov. Gladka oddaja letošnje letine je le posledica okolnosti, da so se pivovarne pri nizkih cenah pokrile z blagom znatno preko enoletne porabe. Zato pa prihodnje leto ni pričakovati boljših cen. Skupščina je sklenila, da bo združenje delalo na to, da se nasadi občutno zmanjšajo. Hmeljarji naj opustijo vse stare in nerentabilne hmeljnine.

Sejmi v Kamniku se vrše vsak drugi torek v mesecu in sicer: Kramarski in živinski sejmovi v mesecih januar, marec, junij, avgust, oktober in december; živinski sejmi pa v mo-

secih februar, april, maj, julij, september in november. Ako pade sejmski dan na praznik, se vrši dotični sejem prvi prihodnji delavnik.

KMETIJSKE NOVICE.

Vsodržavna šumarska in lovska razstava od 31. julija do 15. septembra na velesejmu v Ljubljani bo v širokih obsegi obsegala: A) **Gozdarstvo** (važnost, vloga in potreba gozdov). 1. Vrste gozdnih dreves in grmovja. 2. Vzgoja gozda. 3. Gozdni pridelki. 4. Oglarenje. 5. Merjenje lesa za tehnično uporabo in drva. 6. Spravljanje lesa. 7. Gozdno varstvo. 8. Varstvo prirode. 9. Ureditev gozdnega gospodarstva. B) **Gozdna industrija** (razni stroji), žage, vse vrste rezanega lesa, polfabrikati in fabrikati iz lesa, statistika o produkciji in izvozu. C) **Zgradba hudournikov**. D) **Agrarne operacije**. E) **Literatura**. F) **Lovstvo** (lovstvo v narodnem gospodarstvu, vrste koristne in škodljive divjadi, gojitev in zaščita, kinologija, lovska organizacija, trofeje itd.). G) **Zoo** (celokupna fauna naše države). H) **Gozdna in planinska flora** (prireditev trgovski ni umetni vrtnarji). Vse pokrajine naše države razstavijo samostojno v svojih oddelkih, deloma pa po skupnem programu.

DOPISI.

Iz Metlike. Na nedeljo, dne 1. decembra t. l. se je vršilo kmetijsko predavanje, ki ga je priredila podružnica Kmetijske družbe v Metliki. Takoj po končani slavnosti se je zbralo v prostorih tamošnje šole precejšnje število vinogradnikov. Predaval je strok. tajnik g. F. Kačol „o vinogradništvu in o uporabi umetnih gnojil“. Obravnaval je zlasti vprašanja jesenskega okopavanja v vinogradih v zvezi z gnojenjem s hlevskim gnojem in o uporabi umetnih gnojil, o režnji in čiščenju trt, o načinu gnojenja itd. S predavanjem so bili navzoči zelo zadovoljni.

Iz Planine. Podružnica Kmetijske družbe je priredila v nedeljo, 24. novembra t. l. kmetijsko predavanje v prostorih tamošnje ljudske šole. Predavanje je pričelo takoj po sv. maši. Zbralo se je nad 50 poslušalcev, večinoma mladih fantov in gospodarjev. S tem je podan dokaz, da se tamošnji mladi ljudje izredno zanimajo za kmetijski pouk. Predaval je gospod Kačol o „uporabi umetnih gnojil v zimskem času ter o napravi gnojilšč in gnojilščnih jam“. Proti koncu se je razvil živahen razgovor o uporabi apnenega dušika. Tomasove žlindre, kalijeve soli, nitrofoskala itd. Mnogi gospodarji so obljubili, da bodo delali z navedenimi umetnimi gnojili preizkuse pri raznih poljskih rastlinah, v kolikor jih dosedaj še niso rabili.

VESTNIK ODSEKA ZA REJO KUNCEV

I. zborovanje kuncerejcev se je vršilo dne 24. novembra 1929. v prostorih Kmetijske družbe ob 10. uri dopoldne. Navzočih je bilo približno 40 članov. Zborovanje je otvoril načelnik odseka, g. Hudales ter pozdravil vse navzoče, posebej še ravnatelja Kmetijske družbe g. Laha in urednika „Kmetovalca“ g. Rohrmann ter gosta, živinozdravnika g. Ravtarja iz Kamnika. Po pozdravnem govoru g. načelnika je pričel s predavanjem živinozdravnik g. Ravtar in sicer o temi: **Udomačenje (domestikacija) kunca in njega bolezn.** Nad vse zanimivo predavanje je trajalo skoraj poldrugo uro; članstvo si je zapisovalo razne podatke g. živinozdravnika, posebno o raznih načinih zdravljenja ter zdravila, ki jih dajemo kuncu. Sledilo je tudi več vprašanj na g. živinozdravnika, nakar se je go-

spod načelnik toplo zahvalil g. predavatelju ter ga povabil, da nas še večkrat obišče s predavanji. Sledilo je tajniško poročilo o dosedanjem delovanju odseka, ki je bilo soglasno odobreno. Razvila se je nato živahna debata o kuncereji, nakar je g. načelnik ob pol 1. uri zaključil lepo uspešno zborovanje.

Inkret, tajnik.

Cenjeno članstvo se vljudo naproša, da vsako spremembo v svoji reji (nabavo nove pasme itd.), takoj javi odseku po dopisnici, nakar se vpiše sprememba v rejno knjigo. Tajnik.

VESTNIK ODSEKA ZA PERUTNINARSTVO.

Na zadnji odborovi seji odseka, ki se je vršila 21. novembra t. l. se je konstituiral nov odbor. Predsednikom je bil izvoljen g. Jakob Seher, železniški uradnik v Ljubljani; podpredsednikom g. inž. Eiselt, živinorejski refent v Ljubljani, tajnikom g. Fr. Kafol, str. tajnik kmetijske družbe, blagajnikom g. inž. Jelačin, adjunkt Kmetijske družbe in za odbornike pa: ga. Pečanka in ga. Antonija Černe, dalje gg. Egger, želez. rev. v p., I. Novak, posestnik, Notranje Gorice, J. Mekinda, posestnik iz Vodmata. Odsek šteje sedaj 78 članov. Pristopnina znaša Din 10 in članarina tudi Din 10. Sestavila se je tudi informativna rejska knjiga za rejce naše banovine. Odsek priredi dne 15. decembra t. l. predavanje — o perutninarstvu in sicer v Gospodinjski šoli v Marijanišču. Sestavil se je tudi načrt za delovanje, ki ga bomo pozneje objavili. Tajnik.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino je imelo svojo redno letno skupščino dne 16. novembra t. l. V Celju, tem lepem mestecu naše dravske banovine, so se zbrali odlični predstavniki šolanih ekonomov: od absolventa nižje kmetijske šole do inženjerja poljedelskih znanosti, od najprominentnejših drž. in drugih funkcionarjev kmetijske stroke in upraviteljev veleposestev do ekonomov itd. v samostojnih in pomožnih položajih javne in privatne kmetijske službe. Skupščina ni ostala neopažena: ban inž. Sernec je delegiral na njo svojega posebnega zastopnika v osebi srezkega načelnika dr. Hubada, podban dr. Pirkmajer jo je pozdravil pismeno. Sadjarsko in vrtnarsko društvo ter Kmetijska družba sta bili zastopani po kmetijskem svetniku Rohrmanu, Udruženje agronomov v Zagrebu — sekcija za Slovenijo po inž. agr. Oblaku.

Skupščini je predsedoval društveni predsednik, šef oddelka za kmetijstvo inž. Zidanšek.

Na njegov predlog je poslala skupščina brzojavne pozdrave Nj. Veličanstvu kralju, kmet. ministru dr. Frangešu, banu inž. Sernecu in podbanu dr. Pirkmajerju.

Letošnja skupščina tega društva, ki je stara organizacija — takorekoč matica kmetijskih izobražencev — je potekla izredno skladno in programatično. Stanovsko disciplino in samozavest, ljubezen do kmetijske stroke, voljo, biti najmanj enakovreden član med drugimi činitelji v ustvarjanju ljudskega, predvsem kmetijskega blagostanja in s tem v dograditvi in utrditvi naše domovine, — vse to so očitovali skupščinarji enoglasno, dokazali in znova potrdili pa so tudi kolegalnost, tovarištvo, ki spaja in ki se tudi vzajemno žrtvuje, če gre za skupne interese. Kast, razlik po položaju in stanu, ali drugih razlik pravo tovarištvo ne pozna, sicer pa nalaga praktično udejstvovanje kmetijskim strokovnjakom, da so — morda bolj ko v drugih stanovskih zajednicah — navezani drug na drugega in da se vzajemno popolnjujejo, vsak po svojih močeh, znanju in sposobnostih.

Iz poročila društvenega odbora je bilo posneti, da je bilo življenje društva v preteklem poslovnem letu prav živahno. Odbor sam ni zamudil nobene prilike, kadar je šlo za zaščito stanovskih interesov; če pri tem ni vsega dosegel, je iskal vzrokov v danih prioklah. Udejstvoval pa se je odbor tudi v kmetijsko-strokovnih zadevah; tako je bila n. pr. organizacija kmetijsko-pospeševalne službe potom specialistov v bivših oblastnih samoupravah njegovega koncepta.

Članstvo društva je nekoliko nazadovalo. Reče pa se lahko, da so izpadli le taki bivši člani, ki pomena stanovske organizacije ne vedo pravilno ceniti, ali pa, ki ocenjujejo delo organizacije po zmotnem kriteriju trenutnih uspehov v osebnih, partikularističnih, skupnosti tedaj nasprotujočih interesih.

Zanimivi so bili referati in delni odsevi iz kmetijske pospeševalne službe.

Kmetijski strokovnjaki z akademsko izobrazbo so si ustanovili lastno organizacijo „Seksijo zagrebškega združenja agronomov“. Izmenjane misli in pojasnila so pokazala, da ni mesta prvotni animoznosti. Z odobravanjem je bila ugotovljena volja in možnost za sodelovanje obeh organizacij.

Osvojen je bil predlog, tov. Rohrmana, da ostanejo društvena pravila neizpremenjena. Tudi članarina 1930 ostane stara, t. j. Din 40 letno. — Prihodnja skupščina se bo vršila v Ljubljani. Več zanimanja s strani članstva bi bilo želeli za društveni odsek posmrtno pomoči, ki je kar najbolj človekoljubna organizacija.

Volitve novega odbora so se končale s tem le uspehom:

Predsednik inž. Zidanšek (ponovno izvoljen); odborniki: sr. kmet. ref. Ambrož, strok. ref. Dular, vin. klet. nadz. v p. Gombač, tajnik Kmetijske družbe Kafol, vinarski ref. Kureš, enolog Levanič, kmet. svetnik Rohrman, kmet. nadz. Sušič, obl. kmet. ref. Trampuž in živinorejski nadz. inž. Wenko; preglednika računov; upravitelj Habjanič in ravnatelj Priol.

Sedež društvenega odbora je prenešen s tem v Ljubljano. Pri slučajnostih je bilo sproženo vprašanje potrebe razpisovanja vseh prostih mest v javni službi kmetijske stroke, vprašanje reparacij za one tovariše, ki so bili pri nedavnih razmestitvah prizadeti, vprašanje upoštevanja in primerne prevredbe sedanjih kontraktualnih in drugih nameščenecv, ki nimajo akademske izobrazbe itd.

Kmetijski strokovnjaki kot tehniki kmetijske kulture v naši banovini so vsekakor važen faktor, njihova stanovska organizacija pa zasluži, ne samo, da se jo upošteva, marveč, da ji nakloni vso potrebno pomoč, moralno in gmotno, vlada in celokupna javnost.

J. S—r.

GRADNJE VESTI.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani, v četrtek 28. novembra 1929.

Prisotni so bili predsednik g. Oton Detela, podpredsednik g. Lenarčič in odborniki gg.: Brulc, Jan, Kersnik, Levstik, Piber, Robič, Rus, Steblovnik, Strcin, Šušteršič in Vesenjaj. Svojo odsotnost sta opravičila gg.: Hauptman in inž. Zidanšek.

1. **Poročilo predsednika:** Ob 10. uri 15 minut je gospod predsednik otvoril sejo, pozdravil navzoče gg. odbornike in jih naprosil za sodelovanje pri organizaciji nove Kmetijske družbe v Ljubljani. Poročal je o korakih ukrenjenih za ureditev njenih premoženjskih razmer.

2. **Overovljenje zapisnika zadnje odborove seje.** Ravnatelj je prečital zapisnik zadnje odborove seje, ki se je po izpopolnitvi odobril.

3. **Potrditev podružnic in nabiranje članov.** Da prepreči zastoj delovanja kmetijskih podružnic, je glavni odbor v smislu §§ 46. in 35. družbenih pravil **potrdil vse sedaj obstoječe podružnice in njih odbore**, ki naj vodijo podružnico do njenega prihodnjega občnega zbora. Ta sklep se je v celoti objavil v zadnji številki „Kmetovalca“.

Poziv za nabiranje članov v smislu novih pravil se je prečital in izpopolnil. Odbor je sklenil, da se ga dopolnje vsem načelnikom podružnic in razentega razglasi v „Kmetovalcu“ in v dnevnem časopisju. Ob tej priliki se je razvila kratka debata o določilih § 5., kdo sme biti redni član. Izrazila se je želja, naj bi se ta določila izpopolnila.

4. **Namestitve uradništva** se je obravnavala v tajni seji.

5. **Upravne zadeve.** Glavni odbor je sklenil, da se kot službeno glasilo Kmetijske družbe v Ljubljani izdaja „Kmetovalec“ v današnji obliki, v istem obsegu in z istimi tendencami. Toda gledati bo na to, da se njega vsebina bolj prilagodi zahtevam današnjega kmetijstva. V prihodnji dobi, ko se organizira Kmetijska družba v Ljubljani v pravo stanovsko zastopstvo, je potrebno v družbenem glasilu in v drugih listih razviti primerno propagando. Naprositi je tudi katerega izmed gozdarskih strokovnjakov za članke iz kmetijskega gozdarstva.

Glavni odbor je na to rešil tudi nekatera notranja upravna vprašanja.

6. **Blagovni promet.** G. ravnatelj je poročal o nabavi travnega in deteljnega semena za spomladansko porabo, dalje o nakupu umetnih gnojil, modre galice in škroplilnic. Glavni odbor je vzel to poročilo na znanje in pooblastil predsedstvo, da sklene nabave raznih potrebščin za spomladansko porabo po svoji uvidevnosti proti naknadnemu poročilu. Odobril se je tudi predlog ustanovitve skladišča za blago v Murski Soboti za prekmurske podružnice.

Z ozirom na nerednosti v poslovanju pri kmetijski podružnici v Novem mestu je glavni odbor na podlagi revizijskega poročila razpustil tamošnji podružnični odbor, odvzel dosedanjemu načelniku posle in jih izročil upravi kmetijske šole na Grmu, da jih vodi do prihodnjega občnega zbora podružnice.

Nadalje je dal nalog predsedstvu, da izvede revizijo podružničnega poslovanja pri vseh tistih podružnicah, pri katerih poslovanje ne odgovarja družbenim predpisom. Nadalje se naj pozovejo vse podružnice, da **predložijo koncem leta natančen obračun in popis inventarja** ter podružničnega premoženja. V ta namen je za podružnico sestaviti primerne tiskovine.

7. **Raznoterosti.** G. Piber je vprašal, kaj bo z Belokranjci. Je-li jih bo družba lahko še sprejemala za člane in ustanavljala podružnice. Dobil je pojasnilo, da delokrog Kmetijske družbe v Ljubljani ni omejen na dravsko banovino, ampak družba lahko deluje tudi izven nje; torej bodo tudi Belokranjci lahko še nadalje ostali pri njej včlanjeni.

G. Jan: Vsi stanovi se brigajo, da dobijo v banskem svetu svoje zastopstvo. Le iz kmetijskih krogov ni nobenega, ki bi se zato potegoval. V to bi bila poklicana Kmetijska družba. Po daljši debati je glavni odbor sklenil, naj g. predsednik posreduje pri banu, da pozove v banski svet več zastopnikov kmetijstva, predvsem pa zastopnike Kmetijske družbe. Kmetijstvo kot najvažnejša gospodarska panoga se ne sme zapostavljati.

G. Jan se je pritoževal nad nadlego potepuhov in nepotrebnih beračev po deželi, ki postajajo nevarni celo lastni kmetov. Družba naj zaprosi bansko upravo, da to potepanje omeji in izda nalog žandarmeriji, da proti potepuhom strogo postopa.

G. Piber se je pridružil temu predlogu in priporočal, naj se družba zavzame za to, da se tozadevni zakonski predpis, strogo izvajajo.

Glavni odbor je ta predlog soglasno odobril.

G. Jan: **Krošnjarenje od hiše do hiše** z raznimi predmeti se je v zadnji dobi tako razpaslo, da povzroča kmet-skemu prebivalstvu veliko škodo. To ne pozna cen in vrednosti blaga, ter se pusti rado premetiti deloma z besedo, deloma z nasiljem, da kupi blago trikrat dražje, nego ga dobi v solidni trgovini. Dandanes pomeni krošnjarenstvo odiranje po-deželskega prebivalstva. Na podlagi tega poročila se je razvila debata, katere konec je bil sklep odbora, naj Kmetijska družba tudi v tem pogledu ukrene potrebne korake pri obla-stih.

G. Jan je priporočal, skupno škropljenje in temeljito raz-kuženje sadnega drevja z „Arborinom“, kar se naj izvede v celih vaseh. Kmetijska družba naj da v ta namen „Arborin“ brezplačno. Po daljši debati je glavni odbor sklenil, da družba sicer nima sredstev, da bi dala „Arborin“ brezplačno, pač pa naj ga nudi tistim podružnicam, ki imajo že sadne škroplilnice po lastni ceni, če ga naročijo v sodih po 100 kg. Tozadevni razglas se naj objavi v prihodnji številki „Kmetovalca“.

G. Steblovnik je priporočal, naj se Kmetijska družba obrne na bansko upravo s prošnjo, da se prihranki iz oblast-nih skupščin porabijo za razne kmetijske preizkuse. — Na-dalje naj družba poizve pri Hmeljarskem društvu v Žalcu ali pri Agrarni banki v Beogradu, če je res, da je za hmeljarje dovoljenih 20 milijonov posojila po 6% obresti. Če je to res, naj poskrbi, da dobijo tudi slovenski hmeljarji nekaj od tega posojila.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik zaključil odhorovo sejo.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	245.— do 250.—	240.— do —.—	—.—
	rž	1 „	130.— do 235.—	220.— do 240.—	—.—
	ječmen	1 „	220.— do 235.—	225.— do —.—	—.—
	oves	1 „	200.— do 240.—	225.— do 250.—	—.—
	proso	1 „	—.— do —.—	225.— do 250.—	—.—
	koruza (nova, sušena)	1 „	180.— do 215.—	225.— do 300.—	—.—
	aida	1 „	230.— do 250.—	225.— do 250.—	—.—
	fižol, ribničan	1 „	430.— do —.—	500.— do 600.—	—.—
	fižol, prepeličar	1 „	500.— do —.—	—.— do —.—	—.—
	krompir	1 „	75.— do 100.—	75.— do 125.—	—.—
Seno in slama	sladko seno	1 „	125.— do —.—	80.— do 100.—	—.—
	kislo seno	1 „	75.— do —.—	—.— do —.—	—.—
	slama	1 „	50.— do 75.—	60.— do 65.—	—.—
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	1 „	10.— do —.—	9.— do 10.—	—.—
	„ II. „ „ 1 „	1 „	9.— do —.—	7.— do 8.—	—.—
	„ III. „ „ 1 „	1 „	8.— do —.—	—.— do —.—	—.—
	Krave, klobasarice	1 „	3.— do 4'50	4.— do 5.—	—.—
	(Prigon v Lj. 169. v Mar. 368 glav.)				
Prašiči	Teleta žive teže 1 kg	1 „	12 50 do 14.—	12 50 do —.—	—.—
	(Prigon v Lj. 3. v Mar. 7 glav.)				
	6-8 tednov stari kom.	1 „	150.— do 200.—	150.— do 200.—	—.—
	3-4 mesece stari 1 kg	1 „	—.— do —.—	350.— do 400.—	—.—
	5-7 mesecev stari 1 „	1 „	—.— do —.—	450.— do 500.—	—.—
Perd-nišna	debel žive teže 1 kg	1 „	—.— do —.—	10.— do 12'50	—.—
	debel mrtve „ 1 „	1 „	—.— do —.—	17.— do 18.—	—.—
	(Prigon v Lj. 284. v Mar. 265 glav.)				
	piščanec kom.	1 „	15.— do 25.—	12'50 do 30.—	—.—
	kokoš „ „	1 „	25.— do 35.—	30.— do 40.—	—.—
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko 1 lit.	1 „	2'50 do 3.—	3.— do 3'50	—.—
	smetana 1 „	1 „	—.— do —.—	12.— do 14.—	—.—
	čajno maslo 1 kg	1 „	44.— do 52.—	50.— do 60.—	—.—
	surovo maslo 1 „	1 „	36.— do 40.—	36.— do 40.—	—.—
	bohinski sir 1 „	1 „	34.— do 40.—	—.— do —.—	—.—
Karl-vo	sirček 1 „	1 „	8.— do 10.—	4.— do 8.—	—.—
	jajce kom.	1 „	1'75 do 2.—	1'75 do 2'25	—.—
	trda drva 1 m ³	1 „	1'75 do —.—	125.— do 160.—	—.—
Karl-vo	mehka drva 1 „	1 „	90.— do —.—	90.— do 110.—	—.—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnika nasled., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Lahke posevne IVaL po Din 520.—; IVbL po Din 450.—
 Travnikiški skarifikator na visokih kolesih Darius 14 (14 premikalnih travn. noži) po Din 2100 za komad.
 Skarifikator Ara 12 za globoke brazde, kompleks po Din 1100.— za komad, Ara 16 po Din 1420.—
 Travnikiške brane z zvezdnatimi členki 3 po Din 900.—
 Trijerji (originalni Heldovi) razr. II/2 po Din 3100.—, II/1a po Din 2250.— komad, V/2 po Din 4500.—
 Trijer „Feniks“ po Din 3500, špiralni po Din 1500.
 Trijer Feniks II/20 po Din 3100.—, II/23 po Din 5600.—
 Sejalni stroji 5 vrstni H5b po Din 1650, Budućnost po Din 4500.
 Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1680.—, VFS12 po Din 2150.—, VFS14 z verigo po Din 2770.—, HLC za ročni ali motorni pogon po Din 2800; na motorni pogon EAS po 3600 Din.
 Robkači za koruzo EUR po Din 1120.
 Planeti št. 8 — kot okopalnik, ospalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg. Din 750.—
 Planet šte. 18 ročni po Din 170.—
 Sackov dvovrstni ročni okopalnik (kompleten z vsemi deli) po Din 690.
 Vitelj (gepel) EGF po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.
 Izluševalec za deteljo EVS Din 1850, EVSM Din 1650.
 Drobiljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4950.—, „Gloria 3“ po Din 3800.—
 Bencin - motor Lorenz 3HP po Din 11.500.—, 4HP po Din 15.500, 3HP s pumpo 17.000 Din; Benzin - motor Lorenz 3HP stabilni po Din po 10.000.—
 Reporeznica, domača, mala 350 Din, velika 700 Din.
 Reporeznica „Borek“, EWAD po 630 Din.

»... Od vseh sredstev za očiščenje te izredno nevarne bolezni (griža pri teletih), ki so mi bili na ponudbo, priznam Vaš Thüripil za najbolj sigurno in hitro učinkujoče zdravilo.«

Veleposestnik W. F. v B.

Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopstvo: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Inserirajte v
 „KMETOVALCU“

SADJARJI!

pokončujte sadne škodljivce z

ARBORIN-om

Arborin uporabljamo z najboljšim uspehom v pozni jeseni in pozimi, ko ni listja na drevju. Z arborinom uničimo krvavo uš, listne uši, kaparja; z njim odstranjujemo mah, in lišaje, lečimo rakove rane itd.

„CHEMOTECHNA“

družba z o. z.

LJUBLJANA, Mesni trg 10.

Prava pot, ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, izčrpani živci zagrenjujejo življenje, povzročajo mnoge bolezni, kakor bodljaje, trganja, omotico, tesnoba, šumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neveselje do dela in druge slabe pojave.

Moja ravnokar izišla poučna razprava Vam pokaže pravo pot, kako se boste

osvobodili vseh takih bolezni.

V tej brošuri so opisani vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah. — To veselo sporočilo zdravlja pošljem vsakomur

popolnoma zastonj.

Tisoči zahvalnic potrjujejo edini obstoječi uspeh neumornega vestnega raziskovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada velikemu številu živčno bolnih in kdor boleha na teh mnogoštevilnih pojavih, naj si takoj nabavi mojo knjižico utehe!

Prepričajte se sami, da Vam nič ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma **brezplačno** in franko ono poučno razpravo. Zadošča dopisnica na:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 356.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Drva

bukova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu tvrdka „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 267

Plemenske kunce (zajce)

vseh plemenitih pasem ima vedno na prodaj „Odsak za rejo kuncov Kmetijske družbe v Ljubljani.“ (Vsa pojasnila daje tajništvo odseka). 261

Brinje in fige za žganjekuho

dobavlja najugodnejše veletrgovina Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbe. 257

Oskrbnik

oženjen, 29 let star, verziran v poljedelstvu in hmeljarstvu, išče službo na graščini ali na večjem posestvu. Pavel Simončič, ekonom, Ilirska Bistrica (Italia-Carnaro). 277

Gabrove sadike za živo mejo

za jesensko saditev, več tisoč komadov. Cena po dogovoru. Proda Ivan Golc, Zasip št. 44, pošta Bled. 276

Lepega pincgavskega bika

18 mesecev starega, ima na prodaj Jurij Gosar posestnik in gostilničar v Stari Loki 8, p. Skofja Loka. 302

Krasno vinsko trsje,

jabolčne divjake, drevje češpeli in sliv oddaja in razpošilja Drevesalca bratov Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. 301

Več tisoč sadnih divjakov

kupi Kmetijska družba v Ljubljani za svojo drevnico in sicer: 5000 komadov jabolčnih divjakov I. vrste od 7–9 mm debele in 5000 komadov hruskovih divjakov, najmanjše 7 mm debele. Ponudbe je poslati takoj na Kmetijsko družbo z navedbo najnižje cene, najkasneje pa do 28. decembra t. l. 300

Več plemenskih mrjascev in svinj

originalne nemške pasme (Deutsches Edelschwein) v starosti 3 mesece, navajeni popolnoma na surovo krmo, ima na prodaj: Uprava veleposredstva Josip Ornič, St. Janž na Dravskem polju. 299

Na prodaj ima:

Slive za žganjekuho 1 kg po 1 Din; jabolka za žganjekuho 1 kg po 1 Din; krompir za seme 1 kg po 1 Din in več vagonov slame in detele franko vagon: Uprava posestva Krupa, p. Semič. 298

Bika pincgavske pasme,

licencovanega, 28 mesecev starega, ima na prodaj Živinorejska zadruga v Zabnici pri Skofji Loki. 297

1700 črešnjevih divjakov

prvovrstnih, debelina 7–10 mm, višina 70 cm do 1 m, po 50 para, ima na prodaj: Kmetijska družba v Ljubljani. 296

Zdravila

za ljudi in živali.

Preizkušene lastne specialitete z natančnimi navodili. Hočevarjeva Aromatična železnata tinktura. Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in oslabelost. 1/2 l stekl. 20 Din. Naročiti in prarabiti je 3 stekl. Lečihin kroglice z železom. Živčna hrana za živčno oslabele, nervozne ter od duševnega in telesnega dela izmučene. Skatla 24 Din. Hočevarjev želodčni prašek. Učinkuje pri želodčnem katarju, t. j.: pri tiščanju in bolečinah v želodcu, želodčnem krču, kislem izpahovanju in bljuvanju. Skatla 20 Din. — Protinski cvet. Preizkušeno mazilo zoper revmatizem in trganje. Stekl. 14 Din. — Prsi sok in prsi čaj. Zoper kašelj in bolečine v prsih. Oboje 16 Din. — Migrenol. V 10 min. učinkujoče tablete zoper glavobol, trganje in vročico. Cevka z 10 tabl. 15 Din. — ZA DOMAČE ŽIVALI: Sadnikarjev zdravilni prašek za prašice. Sigurno zdravilo zoper bolezn na prebavilih, ki čisti in odvaža kužne bacile. Pospešuje tek in rejo živali, ter zabrani izbruh rdečice. Zavoj 12 Din, 10 zavoj 100 Din. — Bosučin svečice. Edino zdravilo zoper srčniščno vnetje pri govedih. Zanesljivo zoper jalovost krav in tel. Skatla z 12 svečicami 30 dinarjev. — Protikataralčen prah za konje. Preizkušeno zdravilo zoper konjski kašelj težko dihanje in izgubo teka. Skatla 20 Din. Na vsa vprašanja odgovorjam brezplačno! V zalogi vsa druga zdravila! Izdeluje in razpošilja samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar
Vrhnikarjev št. 96.

Čuvajte se ponaredb, zato naročajte naravnost od mene! Pri večjih naročilih popust! 275

Prvovrstno brinje in smokve za žganjekuho

nudi najcenejše tvrdka I. Knez, Ljubljana, Gospodarska cesta št. 3. 291

Oskrbnika,

(absolventa kmetijske šole), samskega, z dobrimi letnimi pričevanji, išče: Oskrbništvo veleposredstva „Mirkovec“, p. Začetje (Hrvaško). 295

Knjigo „Sadjarstvo“

frugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Friso Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Gurjašk trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismu). 249

Knjižica „Vrboreja“.

Praktičen pouk, kako gojiti pletarsko vrbo in kako uporabljati protle, spisal strok. učitelj Jos. Baran, se naroči pri Kmetijski družbi v Ljubljani. (Cena Din 10.— v predplačilu).

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdrovano

MASTIN

ki pospešuje rast odebeltitv in omastitev domače, posebno kavalne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat, 46 Din, 10 škat, 80 Din.

Lekarna TRNKOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1930,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obračun.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevniimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mešnice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejmice na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnikova nasl. d. d.
v Ljubljani.

Hranilnica mestne občine Brežice

v lastni hiši št. 27. Rač. pošt. hran. 10.704. Telefon št. 13.

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja mestna občina Brežice z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Tudi rentni davek plača hranilnica sama. — Strankam se pošljejo na željo poštne polovice za brezplačno nalaganje denarja. — Dovoljuje posolila na vknjižbo, proti poreštvu in zastavi vrednostnih papirjev, kakor tudi kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan razen nedelj in praznikov od 8-12 in od 14-19. ure.

I. JAX & SIK
Ljubljana,

Gospodarska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Bivalni stroji za rodbino n obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Ceniki zaštonj in franko.

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
v Ljubljani.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 2400—	1/2 strani	Din 400—
1/3 strani	Din 1200—	1/3 strani	Din 300—
1/4 strani	Din 800—	1/4 strani	Din 200—
1/6 strani	Din 600—	1/6 strani	Din 100—
Priloga listu stane Din 1500—, Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20— vsaka nadaljna beseda 1 Din.			

Kmetovalci udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji, t. j. pri Kmetijski družbi v Ljubljani; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkih pri g. Lovro Petovarju; v Radencih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 275 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg. samo vagonške pošiljke.

Apnenčev zdrob istotako.

Kalijeva sol 42% pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 172.— za 100 kg, franko vsaka postaja, na drobno Din 178.—.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 126.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg, vreče po 50 kg Din 92.—, Za 1 ha 500 kg.

Razkležena kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 215.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra na bazi 18% pri odjemu 15.000 kg po Din 116.— za 100 kg, pri odjemu 10.000 kg po Din 117.— za 100 kg, pri odjemu 5000 kg po Din 118.— za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Na drobno po Din 122.— za 100 kg franko skladišče Ljubljana, Celje, Maribor. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6.— pri 100 kg.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 3.20 za kg, na drobno Din 4.20 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolščice po Din 3.90 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 3.80 za kg.

Sezamove tropine 50% beljakovin in tolščice po Din 3.80.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.— za kg, najmanj 5 kg.

Promiul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje nesnost kokoši. Na drobno po 12.— Din kg, najmanj 5 kg.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Gumijevke cevi za škropilnice po Din 15.— za meter, tenke po Din 8.—.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče $\frac{1}{4}$ kg Din 30, $\frac{1}{2}$ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Modra galica 98/99% po 8.20 Din.

Natrijev bisulfit v tabletah, 1 kg Din 120.—

Saksonija aparat za konserviranje sadja po Din 160.—

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechwile“ ročno-prevozne z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160.

Škropilnica Nechwile po 1300 Din.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane 1 lit. Din 220, 2 lit. Din 225.

Škropilnice, Flickove nahrbtnne po sistemu Jessernigg po Din 640.— komad, s pumpo na poteg po Din 640.— za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, original, Vermorel po Din 500, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, prava francoska Superieur po Din 500.—, original, Austria po Din 500.— za komad.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, Flickov razpršilnik za trte po Din 90.— za komad, razpršilnik za trte mali po Din 40.—, za drevje in hmelj po Din 110 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seitz po Din 120.—

Zveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 3.90 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.20 za 1 kg.

Zveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Zveplalnik za sode po Din 60.— za komad.

Zbirka vrtnarskega in sadjarskega orodja.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34.— do Din 150.—

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencihi gnezdi Din 135.— do 150.—, peresa k škarjam po Din 1.—

Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.—

Drevesne žage Din 40.— do 90.—

Drevesne ščetil (krtače), za čiščenje debel in vej na starem drevju od Din 18.— do Din 40.—

Lopate za štihanje nasajene po Din 64.— do Din 80.—

Strgule za drevje po Din 22 do 26.

Škarje za striženje mej od Din 40 do Din 120.

Brusni kamni za Kundejevo orodje 12 Din.

Vrtna zalivalke „Jajag“ 10 l Din 180.—, 12 l Din 200.—, 14 l Din 215.—, 16 l Din 225.—

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3.— za meter, v zalogi Maribor.

Papir za lepljive pasove po Din 1.— za meter. Dobi se v zvitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50.— za kg v zalogi Maribor.

Živinoreja in mlekarstvo.

Brzoparilniki Alfa s pocinjenim kotlom 50 lit. Din 1250, 80 lit. Din 1625, 100 lit. Din 1725, 120 lit. Din 1850.

Gumjevi seski za teleta po Din 30 komad

Gobčni odpirač „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000, A za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 700.—, M. O. za 60 lit. Din 1350.— za 100 lit. K1. po 1850.— Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1. za 5 l po Din 620.—, št. 2. za 10 l po Din 750.

Hoybergov aparat za določanje toliščobe v mleku in smetani tip 33 Din 570.—, tip 25 Din 690.—

Strišče „Kaštel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Koda-nja) v škatljah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45, 500 g po Din 180.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Sesalke za gnojnico (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 290/420 cm po Din 1150.—

Gnojnične sesalke E 375 cm Din 800; E 400 Din 850; E 450 Din 900; F 375 Din 950; F 400 Din 980; F 450 Din 1000; G 290/400 cm 890; G 320/450 cm 900; G 350/500 cm Din 940.—

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolž. 3.5 m po 1300 Din.

Razpršilniki za gnojnične posode po Din 110 in Din 130.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek); požiralnikove cevi za teleta po Din 70.—, za goved po Din 160.—; trokarji za teleta po Din 70.—, za goved po Din 60.—; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80.—; obroči za bipe poniklani po Din 25.—, navadni po Din 20.—; toplomer za merjenje vročine po Din 20.—; ušesne znamke za živino po Din 1.50 za kom; znamke za perutnine po Din —.25 za kom.

Živinska sol se dobi v skladišču Kmet. družbe v Celju v vrečah po 50 kg á Din 72.— z vrečo.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne 10—16 zob po 12.50—20 Din.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 32 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

Lopate za štihanje po Din 20.—

Lopate za nakladanje po Din 24.—

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—, s 4 po 14.— Din.

Vile, garantirano s 4 po 25.— Din.

Francoski ključ (francozi) Rapid mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600.—, D10MN po Din 1050.—, D9SS po Din 1100.—

D7MN po Din 900.—, s plužno na vijake Din 1150.—; D6MN po Din 750.—; D5MN po Din 700.—; obračalni NW7 po Din 1150.—; NW5 po Din 1130.—; z obračalno osjo po Din 1300; dvojni obračalni plug BW5 po 1650.— Din; dvobrazdni plug ZH9 po Din 1520.—

Osipalnik BHR po Din 400; DHUN po Din 700.—

Glave D9SS po Din 410.—, D7MN po Din 300.—; D6MN po Din 270.—; SUN na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300.— Din; HN7 po Din 470.—

Lemeži za D8 po Din 35.—, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90.—; za D7MN po Din 100.—

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600.—, z 9 peresnimi noži po Din 1700.—

Plužne enokolesne po Din 150.

Peresni poglabljač po Din 650.

Plugi HSCS: znamke UP5 po Din 825.—, UP6 po Din 870.—, UP7 po Din 960.—

Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—

Brane.

Dvodelné njivske MI 780 Din, MII 750 Din, GE3 po Din 1150.—